

5436
22.09.2017

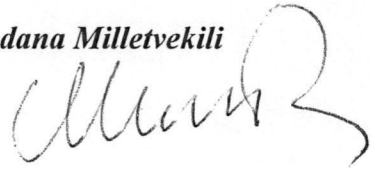
17372

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Ahmet Eşref FAKIBABA tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
22.09.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Bilindiği üzere fındık üretiminde Türkiye dünyada ilk sırada yer almaktadır. Diğer ülkelerde uygulanan devlet ve şirket destekli projelere rağmen Türkiye bu alanda dünya pazarının en önemli üreticisi olma özelliğini korumaya devam ediyor. Üretilen fındığın %20'si iç tüketime ayrılırken %80'i ihraç edilmekte olup elde edilen gelirin 2 milyar dolar olduğu belirtilmektedir. Küçük aile işletmeleri tarafından yapılan fındık üretimi 400 bin ailenin geçim kaynağını teşkil etmektedir. Öte yandan fındık çikolata sanayisinin hammaddesi olduğu için büyük firmalar tarafından talep görmektedir. Tüm bu nedenlere bağlı olarak fındık üreticinin desteklenmesi Türkiye açısından elzemdir. Bugün fındık fiyatının üreticilerin koşulları dikkate alınmaksızın belirlenmesi sonucu fındık üreticileri çok zor durumdadır. Üreticinin mağduriyetine yol açan bu fiyat belirleme yöntemi araçların yüksek kar ve rant elde etmesine yol açmakta, daha da ötesi fındık tüketiciye çok pahalı fiyatla ulaşmaktadır. Ayrıca üretimin fazla olduğu yıllarda ürünü stoklayacak ve piyasaya sunacak bir kurumun olmayışı da ayrı bir sorun teşkil etmektedir. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin, Giresun kalite fındığın kilosunu 10,5 lira, Levant fındığın kilosunu ise 10 liraya alacağı ilan etmiş olup 2017 yılı için bu fiyat belirlenmiştir. Bu fiyat geçen yılın altında ve enflasyonun bu kadar tırmanmasına

rağmen satın alma gücü kaybını hesaba katmamaktadır. Verilen bu fiyat ile serbest piyasada bulunduğu fiyatı 8 TL 75 Kuruş civarında oluşmuştur. Belirlenen bu fiyat hesaplanan maliyetin altında olduğu için üretici zarar ederken alıcı konumundaki büyük firmalara rant desteği sağlanmış oldu.

Tarafınızca yapılan açıklama "Üreticilerimizden istirhamım lütfen hiç paniğe gerek yok, biz bütün malları alacağız, bir hafta içinde paralarını ödeyeceğiz. Şu ana kadar 40 milyonluk mal almışız, salı günü bütün ödemelerini yapacağız, fırsatçılara hiç meydan bırakmayacağız..... geçen sene rekolte 420 tondur, ancak bu sene önce 705 ton olarak hesapladık ama sonradan güneş yanığı ve külleme dolayısıyla bu rekolteyi 675 ton olarak revize ettik. Yani 420 tondan 675 tona çıkmasına rağmen fiyatlarda bir eksiltme yapmadık. Ayrıca hükümetimiz, bunu hiç kimse söylemiyor, alan bazında desteklemeyle fındığa gram başına 1,5 ile 2 lira civarında ayrı bir destekleme vermiştir." şeklindedir.

Bu bağlamda;

- 1- Fındığın gramına ödeneceği belirlenen 1,5 ile 2 TL civarındaki destekleme için bütçe ayrılmış mıdır?
- 2- Ülke bütçesi ile oranlandığında fındık için öngörülen bu bütçe gerçekçi midir? 675 ton olarak belirlenen fındık rekoltesi için öngörülen destek miktarını nasıl ve ne zaman ödeyeceksiniz?
- 3- Dünyada fındık üretiminde lider konumda olduğu dile getirilen Türkiye’de neden fındık üretimi ve üreticileri için bir proje gerçekleştirilmemiştir?
- 4- Fındık üreticileri yerine alıcı konumda olan büyük firmaları desteklemenizin gerekçesi nedir? Bu destek miktarı ne kadardır?
- 5- Hâlihazırda fındık üreticilerinin yaşadığı sorunun kaynağı üzerine kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır? Bu noktada Bakanlığınızın sorumluluğu olduğunu düşünüyor musunuz?
- 6- İlan edilen fındık fiyatları hangi ölçüler baz alınarak belirlenmiştir? Üreticinin zarar etmemesini ve tüketicinin de uygun fiyatla fındığa erişimini sağlayacak bir çözüm neden üretilmemektedir?
- 7- Üretim fazlası fındıklar için neden uygun stok merkezleri ve dağıtım mekanizmaları oluşturulmamaktadır?

17372

- 8- Üretilen fındıkları alıp ücretleri derhal ödeyeceğiniz yönündeki açıklamanızın dayanağı nedir? Yapmış olduğunuz açıklama ile oluşan fındık üreticilerinin muhalefetini mi engellemek istediniz?
- 9- Fındık üretimini ve üreticilerini destekleyecek çalışmalar yapılması gündeminizde olacak mıdır? Mevcut mağduriyetlerin giderilmesi için hangi önlemleri alacaksınız?